

A testnek cselekedetei pedig nyilvánvalók

Kezdeti csalódásai Santa Máriát fölvertezték a későbbiek ellen, jöllehet azon a napon, amikor először szeretkezett pénzért az ifjú Csobánkával, igen megrendült. Egy ideig nem is hitte, hogy ő cselekedte mindazt, amit Buha Zsuzsi akaratára megtett, idegenül pillantgatott tükörcsü mására, lankadt undorral illegett-billegett előtte magas sarkú cipőjében, amelyet Kuksza Nuszitól kapott az első üzleti föllépéséhez. Még fintorgott is, mint akinek az igazi lénye megveti a másikat, a hamisat, egy igézet látomását. De nem volt oly ostoba, hogy hamarosan bele ne unt volna az önámító játékba, s miután szótagolva azt mondta: „Ne legyen már olyan kis tajdak!”, s ezzel saját hangját is ellenőrizte, vetkőzni kezdett. Egyenként ledobálta magáról a ruhadarabokat, a fekete harisnyát és a zengővörös csipkével szegélyezett rövid hálójegget, s végigfeküdt a heverőn. Nem érzett sem fájdalmat, sem csalódást, csak émelyítő űrt, mert a közöny elzsibbasztott benne minden szenvedést, amely régebb üdítő zivatarként vonult át a lelkén, hogy miután elrejtőzve szenvedett, és a kezét harapdálta, fölfrissülve, a könnyei szivárványán át nézzen a távozó sötét keserűség után. Azon a napon, amikor megtudta, hogy terhes, marólúgot akart inni, később azt forgatta a fejében, hogy leugrik a közeli Sora áruház emeleti ablakából, ahogy azonban telt az idő, úgy találta, hogy talán mégis van valami célja az életnek, s bármily gyötrelmes legyen is olykor, a maga tarka ricsajgásával mindenképpen több a nemlét egyenletes sötétjénél...

Miután Csobánka úr fiákért hozott és elvitte Leventét, visszatért, egy csokor sárga rózsát küldött be neki Mamukától, s a virág mellett egy selyempapírba csomagolt színes üveghalat. Bizonyára pénzt is ajándékozott, de Buha Zsuzsi, amikor berontott hozzá a küldeményvel, a ruha kivágásából előzőnlő hatalmas keblével,

frissen fürödve, víz- és növényzagúan, mint egy tengeri tehén, annyira csak a saját örömére figyelt, hogy a pénzről meg is feledkezett...

– Te kis bestia! – kiáltott fel, és óriási szeme kék fényözönnel árasztotta el Marit. – Hiszen te oly ravasz vagy, mint a tavasz, kisanyám! Még a bábád is huncut lehetett, hallod?!... Egy percig sem hittem volna, hogy ilyen zűrös helyzetben is feltalálod magad! Ó, te kis bicegő angyal!... Sok lány megfordult már a házamban, de egy sem szerzett nekem ennyi örömet már az elején! – Alsó ajkát beharapva meghatódottan ingatta hatalmas, borzas fejét. – Nem is tudom, mit mondjak, annyira boldoggá tettél... Nézd, már sírok is ahelyett, hogy nevetnék... Az anyád feneke, te bolond Mari!... Sosem felejttem el, ahogy azt a kis félszemű törököt bepólyáltad, és még egy másik szemet is rajzoltál neki... Gyere, puszi! Jaj, meg, kis irgalmasnővér... Nem is küldök én be hozzád ezután akárkit! A te szobád lesz intézményem *különleges* osztálya, szivikém!

Bagó- és kölniszagú nyállal összemázolta a lány arcát, aztán elment. Mari továbbra is feküdt a heverőn. Végül föltápáskodott, hogy legyőzze tehetetlenségét és közönyét, amely már tenyérynyi ablakot sem nyitott a holnapra, elővette a Szent könyvet, de bárhol kapott is bele a tekintete a szövegbe, ismét minden szó az ő sorsát visszhangozta; csak hogy ezúttal a krisztusi bátorítás helyett, mintha ez is a Sátán incselkedése lenne, szigorú és megkésett intelemként dörgött minden üzenet, és oly hatalmas betűkkel meredt eléje, mint a plakátszövegeké vagy Pál apostol leveléé, amelyben a galiciabeliekhez szólt:

„Látjátok, mekkora betűkkel írok nektek a saját kezemmel!

Mondom pedig, lélekkel járjatok, és a testnek kívánságát véghez ne vigyétek.

Mert a test a lélek ellen törekedik, a lélek pedig a test ellen. Ezek pedig egymással ellenkeznek, hogy ne azokat cselekedjétek, amiket akartok.

A testnek cselekedetei pedig nyilvánvalók, melyek ezek: házasságtörés, paráznság, tisztátlanság, bujálkodás.

Többé ne legyünk gyermekek, kiket ide s tova hány a hab, és hajt a tanításnak akármilyen szele, az embereknek álnoksága által.

Ne tévelyegjétek. Isten nem csúfoltatik meg: mert amit vet az ember, azt aratja is.

Mert aki vet az ő testének, a testből arat veszedelmet; aki pedig vet a léleknek, a lélekből arat örök életet.”

Ez nagyon elkésértette. Elveszettnek érezte az életét, mert bizony gyalázatra való edény lett ő ebben a házban, paráznságra és bujálkodásra adta magát, hagyta, hogy ide s tova hányja a hab a maga szeszélye szerint; bár az nem igaz, hogy testének kívánságát vitte véghez, amikor ide került e tanyára, ahol befogadták és kalitkába zárták, mint a megszárnnyalt madarat. Ó, mennyire tudta gyűlölni őket ezekben a percekben!...

Férfivá avatása után Levente még több ízben visszatért Sánta Máriához. Csak őrá áhítozott, aki megismertette vele az ölelés édes örömet és élményét, csak vele értette meg magát, de az apa, aki az elején barátja és cinkosa volt, egy idő után aggódni kezdett, hogy ismerősei túl sűrűn látják a bordély körül a fiát, esetleg valamelyik agglegény tanárába ütközik a vörös lámpa tétova fényében, vagy a szemébe nevetnek egyensapkájukat zakójuk alá rejtő szegényebb diáktársai, akik ugyancsak a Forduló utcában keresnek kielégülést. Viszolygott a pletykáktól, féltette a cég hírnevét, rettegett a felesége szájától, mert Elvira már kezdetben egy *tiszta, szerény* lányt óhajtott fölfogadni, aki a takarítás és a konyhai munka mellett csekély ajándékért hajlandó hetente egyszer-kétszer megcsapolni a kamaszt saját lakásukon, miközben ők házon kívül vannak...

Teltek a hetek, és a családfő még mindig tétovázott, amikor egy napon Csobánka asszony úgy találta, hogy a kicsiny kazettában megapadt a pénz, sőt egy kék köves gyűrűje is eltűnt. A férj akkor már tudta, hogy a bordélyosné hűz hasznát a fiú ragaszkodó szenvedélyéből, megkereste és börtönnel fenyegette, Buha Zsuzsi pedig utasította Bácsikámat: legyen résen és kergesse el azt a kölyköt, elég volt belőle! S mikor a kis kéjenc ismét jelentkezett, ő sietve eléje jött, vicsorítva ragadta meg a kapu rácsait, s idegenül meredt rá. Sörénye vörösén föllángolt a lámpa alatt. Így álltak néhány pillanatig, a bőkezű, de most gazellaként remegő ifjú és a vörös oroszlán, s ez végül oly hatalmasat ordított, hogy még a lányok is talpra ugrottak odabent a szobáikban, mint a bóbítás antilopok.

– Csak nem vagy már szőrös, kisfiam?! No, kotródj innen, de gyorsan, amíg nyakon nem öntelek egy tele bilivel!

Csobánka Levente megszegyenülve kullogott el a zshivajgó társaság röhögése közben, és még azon az estén egy fél marék lumnált nyelt le, utána pedig egy hétig feküdt eszméletlenül a belgyógyászaton. A szülők naphosszat üldögéltek a kórház folyosójára kitett padon közös büntudatuk szótlanlásában, s csak olyankor emelkedtek fel riadt kíváncsisággal, ha kinyílt a kórterem ajtaja, és előjött a fehér köpenyes kezelőorvos. Később már érdeklődni sem mertek, csak az arcát fürkészték fáradságtól kiégett szemekkel: vajon mit rejteget az az arc, van-e még egy parányi remény?... És Csobánka úr a hatodik napon, amikor gyermekében pislákolni-mocorogni kezdett az élet, sőt a szemét is fölnyitotta, titkon azt kívánta, bárcsak itt lenne Sánta Mari, hogy megcirógassa ezt a gyöngéden pelyhedző arcot, bárcsak átölelné és a kebléhez emelné, mert akkor a fiú minden bizonynal fölbredne, életre kelne...

De Sánta Mari semmiként sem lehetett volna ott, mert épp erre a napra új vendéget küldött neki Mamuka a *különleges osztályra*, ahol tízszeres bért kellett fizetni egy-egy érzéki látogatásért: egy Európa-járó klarinétos vízfejű fiát, akivel egy frankfurti ápolónő ajándékozta meg a híres muzsikust. A megejtett nővér iszonyú fájdalmakat állt ki, majdnem szétrobbantotta ágyékát a magzatfej, amely már az anyaméhben kétszerese volt a természetesnek, s mint mondták, csupán a vajúdó asszony hatalmasan szétnyíló medencéje engedte világra gördülni ezt a folyadékkal teli dinnyét anélkül, hogy fölszúrtak volna belé, habár e beavatkozással sok későbbi nyomorúságnak elejét vehették volna. Miután megszületett a gyerek, azt jósolták, az ötödik életévét sem éri meg, egy német orvos azonban a gerinccsatornát időnként megcsapolva a kis Danilo fejéből leengedte a vizet, s ezzel csodat művelt. Senki sem tudta, miért épp a Danilo nevet adták a kicsinek, csupán sejtették, hogy a humor ösztöne olykor a halál sötétjéből is föl tud világítani, ahogy a klarinét rikolt át a bánaton és a fájdalomon...

Később az apa magához vette a gyereket, asszonyt fogadott mellé gondozónak, de azok sűrűn váltogatták egymást, hiszen gyötrelmes volt foglalkozni az aprósággal, aki lassan fejlődött, nem tanult meg értelmesen beszélni, perceken át mélakórosan meredt maga elé, vagy az ujjait fölfedezve gügyén kacarászott.

Még inkább szaporodott vele a gond és a baj később, amikor érlelődő testének vágyai ide-oda rángatták, s néhány ritka, de erős szőrszál ütközött elő az állán. Úgy üvöltött, mint egy fiatal Tarzan, fölrugta a székeket, gondozója melle felé kapkodott, s közben vadul csattogtatta a fogait. Ekkor azt tanácsolták a klarinétosnak, Fugenotti úrnak, hogy hozza össze valami nőcskével, mert ez a tombolás a kiéletlen nemi vágy jele.

Így került Danilo Buha Zsuzsi elé s onnan Sánta Mari *különleges osztályára* mint különleges eset. Mikor a lány meglátta a madzgvékony nyakon imbolygó hatalmas fejet s a bután pislogó szemeket a valószerűtlenül magas homlok alatt, félénken hátrahúzódott az ágy mellé, a sarokba, de aztán átnyilallt benne Mamuka intelme, hogy meglátja, milyen mulatságos figura ez a kölyök, és úgy bánjon vele, akár egy kisleány, még a nadrágját is gombolja ki, de aggódni ne aggódjék, mert az ilyen kis suta-buták, akik először kóstol nőbe, egykettőre elsüti a puskáját, s ő hamar megszabadul tőle. Buha Zsuzsi még arra is figyelmeztette Marit, hogy a papa világhíres muzsikás, akinél nem számít a dohány, jó lenne hát, ha ez a kis dinyiló már az első esetben rájönne a nyuszihús ízére, s egy ideig visszajárna ide...

Sánta Mari elmosolyodott, ledobta a pongyoláját, végigdől a heverő szélén, s ujjai sietve babráltak hálóingének gombjain, hogy mielőbb odamutassa a csupasz mellét ennek a vízcikónak, majd a hasa s a lábszára is megvillant, végül a kétfelé nyíló ing fölfedte egész testét, s ő még mindig mosolyogva, várakozón intgetett a fiú felé. De ebben az esetben talán nem lett volna szabad sietnie a céda kitárulkozással, hiszen Danilo aligha látott addig meztelen női testet, s amint enyhevörösen fölizzott előtte az ígéret bokra az ágyék fehér öblében, ahova keskeny fénysáv hullott az ablakon át, álmélkodva megállt, nem tudta, mihez is kezdjen. A következő pillanatban azonban üvöltve a nőre vetette magát, de ahelyett, hogy az ölelés természetes útját-módját kereste volna. Mari nyakának esett, s szinte fölzakította a gégejét erős fogaival; hörgött és morgott, mint a ragadozó, amely saját indulatát tüzei, nehogy elernyedjen, míg áldozata eleven. A meglepett lány kétségbeesetten védekezett: beletérdelt Danilo hasába, majd sikoltozva csépelni kezdte annak az arcát apró ökleivel, amíg be nem rohant Bácsikám, hogy letépje róla a megvadult vízcikót...

Még mindig volt vagy százötven méternyi a Felhővár csúcsáig, de Sánta Mari most már egyre sűrűbben bukott el, és úgy érezte, sosem jut fel oda a Koponyák Hegyére, a Golgotára, hogy elsírassa azt, aki a hajlékukból kiűzött nyomorultak mennyországi öröklakásáért is hullatta vérért, s ez a meghajszolt Mária Magdolna könnyezve mind gyakrabban pillantott fel a keresztre, úgy mondta a szenvedő Krisztus lélekizasztó szavait:

*Ne szánakozzatok, ne bánakozzatok énrajtam.
Szent fejem lehajtottam,
Szent lábam kinyújtottam.
Szent kezem összetettem,
Szent szemem behunytam.
Szent vérem kiontottam.
Ne szánakozzatok, ne bánakozzatok énrajtam,
Hanem fogjatok a jobb kezetekbe kardot,
A balba pedig pálcát,
És menjetek a széles világra...*

„Érdekes eset a vár múltjában az 1837. december 24-iki. Az Erdélyi Kerületi és Erődítési Bizottság fölirt a főhadvezetőségnek, s az a királyi kormányzékot megkérte az iránt, hogy amint hivatalosan értesült, a szamosvári Felhővár (Citadella) szabadon álló déli meredekén cigányok és másfajta emberek telepednek meg, a sziklába lyukakat ásnak, maguknak hajlékot építenek, s ezáltal a várat, amelynek megerősítéséhez azon meredek tartozik, veszélyeztetik. Kérte tehát az iránti intézkedésre, hogy a várerődítési elvek ellenére odatelepülők onnan utasíttassanak el, s a szamosvári tanácsnak hagyassék meg, hogy ott megtelepedésre jogot ne adjon. A tanács a városnegyed, a plébános és két tanácsbeli esküdt által rendelte el a nyomozást véghevitetni, akiknek nevében az illető szolgabíró azt a helyszínen megejtvén, jelentésében előadta, hogy ő megkérdezte ezen kunyhók lakosait: kiktől nyert s minő jogon ástak a sziklába lakóhelyeket? Az első – egy özvegy nő – azt felelte, hogy ő 47 év óta lakik a férje által a kősziklába ásott lyukban, férje a város téglavetője volt, s úgy nyerték a jogot Ferenczi Mózes szenátortól, miről irályát elő is mutatta. Két özvegy s egyiknek nyomorék társa úgy nyilatkozott, hogy neki a tavalyi sánckáplár (értve van: a felhővári káplár) engedte meg, hogy lyukat ásson magának; egyik 8 váltó forintot vette kősziklabeleli kunyhóját...

Öten a plébános helyén ásott lyukban laknak, róla taxát fizetnek, három engedelem nélkül, külön-külön ásott magának a kősziklába hajlékot. A szolgabíró szigorúan meghagyta valamennyinek, hogy további rendelésig az általuk bírató földlyukakban több ásást tenni ne merészeljenek. A tanács e jelentés fölterjesztésekor azon kérdésre: a kunyhók helyei a Citadellához tartoznak-e vagy más tulajdonosoké, s azon kívánságra, hogy a Citadella erődjét fenyegető lyukak ásása akadályoztassék meg, megjegyezte, hogy a Citadella város felőli meredek oldala nagyobb része a városi plébánosnak egyházi birtokjavalma (canonica portio) lévén, az ott lakók helyeikért taxát fizetnek, az azon kívüli rész mint bitang föld használatlanul hevervén, akinek tetszett, kunyhót épített magának, de bizonyos taxát senkinek sem fizettek. Ami pedig a Citadella veszélyeztetését illeti, az azon ásások és építések által teljességgel nem gyengítették meg sem a fölötte álló nagy kőszikla, sem az eddigi kunyhók által. A tanács mindazonáltal intézkedett, hogy ott többé lyuggatás és építés ne történjék.”

A vízfejű ifjú támadása után Sánta Mari a hálóinget sem tudta megtúrni magán; összemart nyakára vizes borogatást tett, s meztelenül feküdt végig a heverőn. Ismét eleredtek a könnyei, sokáig csendesen sírdogált, s már úgy érezte, semmiféle vigaszban nem tud megkapaszkodni, amikor benyomult a hosszú, fudri lány. Nagy zajjal; kopogtatás nélkül érkezett, mint akit szintén sérelem ért, de Mari most nem törődött ezzel, hiszen ahogy meghallotta a veder zörgését és odanézve meglátta a seprút s a személapátot, sajgó irigységet érzett; bizonyára azért, mert az ismerős zaj s a veder szélén himbálózó súrlóröngy tisztességes szolgálatára emlékeztette, amikor még nem volt gyalázatra való edény ebben a házban. Most ő lett a tétlenül heverésző másnapos ringyó, a bordélyházi kurva, s e pillanatban a cselédlány szemével látta magát, azzal a szemmel, amellyel nem is olyan rég ő bámult az örömtánya feslett virágaira, akik iránt azonban megvetés helyett szelíd sajnálatot és részvétet érzett. A szíki lány nem ismerte az érzelmeknek ezt a rejtélyes váltakozását, s miután vigyorogva pillantott a meztelenül fekvő *rosszfélére*, elengedte a vedret, és nagyszájúan azt mondta:

– Hogy a bagoly rúgja meg! Olyan meztelen a kisasszony, mint az őszi karó! Csak ez az egy szál köntöse van, amiben dolgozik?

Mari elnevette magát, aztán felült, karjával átfonta a térdét, s kissé meghatódva nézte Erzsit.

– Gyere közelebb, hadd simogassalak meg, te fudri lány, te édes kis cseléd!...

Válasz helyett a lány letérdelt a padlóra.

– „Édes cseléd, murek beléd!” – sóhajtott nagyot, – Ilyen az én életem! Ha tudná édesanyám, hova szegődtem, kisírná a szemét!

És csapkodva és körbe-körbe forogva munkálkodni kezdett. Mari még mindig ellágyulva figyelte.

– Akarod, hogy barátnők legyünk? – kérdezte. – A múlt hónapban még én takarítottam a lányok szobáit...

Pocó Erzsinek most elakadt a mozdulata, aztán derékből föl-magasodva szigorúan figyelt, mert cselet gyanított a fölajánlott barátságban. A kissé fogyatékosnak látszó teremtések erőlködésével kereste a szavakat a méltó válaszhoz, mikor azonban megtalálta, fölnyerített.

– Kurvabarátság, marhaszaporaság hamar odavan, felénk így mondják! – hadarta, s közben előtűntek nagy, lapos fogai. – Hiába akar becsapni a kisasszony, tudom, hogy sosem járt seprű, személtapát a kezében, csak ennél nemesebb szerszám...

Ez is tetszett Sánta Marinak, aki csak most látta, hogy nem olyan ostoba ez a lány, amint ő sejtette, s annyi szomorúság után valami üdeség áradt szét benne.

– Hogy jössz ki a gazdáiddal? – kíváncsiskodott. – Megismerted, megszeretted őket?

Erzsi ismét feltérdelt, s újra gyanakvón mérlegelte a kérdést. Aztán nagyot kacagott:

– Mit szerethetnék bennük, mondja? Mamuka sima, mint a kígyó, és úgy hazudik, hogy az angyalokat is lehúzná az égből a lábuknál fogva. Annak a rókával bélelt, farkassal prémezett embernek pedig még a hurkája is facsaros, hogy a hóhér kötné fel a nyakravalóját!

Mari a lánnyal nevetett, de az angyalokról eszébe jutott az ő szent könyve, s az átkozódásra kissé elkomolyodott.

– Jézus azt mondja: „Boldogok az irgalmasok, mert ők irgalmasságot nyernek, és ne ítéltetek, hogy ne ítéltessetek...”

Erzsi szuszogva hajladozott, csapkodta a rongyot a padlóhoz, s úgy válaszolt, hogy föl se pillantott:

– Én nem ítélekem fölöttük! Én csak azt kívánom, hogy simogassa meg őket a gyöngyharmat, amelyik a fákat hasogatja, meg azt, hogy az ördög szánkózzék a hátukon!

Mari már kedvelte a lányt, akiben sorstársát sejtette, s mikor az szedelőzködni kezdett, hogy a következő szobában folytassa a takarítást, egyszerre fájdalmat, csalódást érzett.

– Bánatos vagyok, Erzsi! – sóhajtotta. – Hozhatnál egy kis pálinkát az üzletből. Olyan nehéz a szívem... Úgy meggyűlöltem a világot és benne a férfiakat... Azt hiszem, többé le sem tudnék már feküdni egyetlen vízfejúvel sem.

A cselédlány szokva volt a titkos beszerzésekhez, ezúttal mégis meglepte a kérés.

– Ha a szomorú megrészegszik bújában, még búsabb lesz! – mondta oldalvást nézve a *kisasszonyra*, de a tekintetében cinkos megértés bujkált. – Aztán milyen pálinkát óhajt?

Mari gondolkozott egy keveset, s mert hirtelenében nem jutott eszébe más, fodormentát kért.

A lány hamar visszatért a kötény alá rejtett félliteres üveggel, aztán sietve összekapkodta a szerszámaid és kiment. Sánta Mari óvatosan ízlelgette a pálinkát, a zöld mérget, amely elkábította azon az éjszakán, hogy hullása a mélységbe azóta se érjen véget, s néhány apró kortyintás után be is dugta és visszaállította az üveget az alacsony asztalkára. Testének nyilvánvaló cselekedetei után nem akart ismét bűnbe esni, hogy most már az italozás miatt is a világ szájára kerüljön. Fölkelt, és úgy meztelenül, amint volt, előkereste a szent könyvet, hogy vigasztaló szavakra találjon, ha már lemondott arról, hogy az italban keressen lelki menedéket. Meggyújtotta az éjjeli lámpát, odahúzódott annak a fénykörébe, lapozni kezdett az ő sajátos bibliájában, s egyszer csak elnyílt a szája a boldog csodálkozástól, mert az egyik oldalon ezt a címet pillantotta meg:

NE AKARJ FELETTÉBB IGAZ LENNI!

És mindjárt úgy találta, hogy helyénvaló a figyelmeztetés, mert az ő tapasztalata szerint, aki felismeri a helyes utat, nagyon is hajlamos arra, hogy a megtestesült tökély akarjon lenni: kezdi a többieket lenézni, és embertársai bírójaként lép fel, pedig a prédikátor Salamon is óva int bennünket, hogy ne legyünk felettébb igazak és felettébb ne bölcselkedjünk. Aki hibátlannak érzi magát, az

egy napon arra gondolhat, kicsit jobb, mint azok, akik még nem ismerik az igazságot, holott egy percig sem szabad elfelejtenünk, hogy Krisztus minden emberért meghalt. *Te* csak egy vagy közülük, s az ő segítségével olyan lennél, mint a többiek. Krisztus mindenkivel együttérez, hiszen tudja, hogy a vétkezők is a Sátán incselkedésére tértek le a helyes útról, a próféta szerint pedig sötétség borítja a földet és sűrű homály, ami bizonyára ma is igaz. Épp ezért megértőknek és együttérzőknek kell lennünk a tévelygők iránt...

NE AKARJ FELETTÉBB IGAZ LENNI!

Ó, de édes szavak ezek!...

Ismét elvette az üveget az asztalról, mohón meghúzta, s nemsokára érezte, hogy a vigasztaló mentségnek ez a váratlan felfedezése lassan felold benne minden megkötő erőt, hogy már nem győtri büntudat sem amiatt, amit eddig tett, sem jövőbeli cselekedeteiért, és szinte fölujjongott a lelke. Mert ő nem óhajt még kismértékben sem igaz lenni, de a hite sziklára épített házikó, s ha egy napon megszökik innen, a szolgálat házából, és visszatér a tisztesség ösvényére, akkor az Úrjézus elfogadja őt, ahogy elfogadta Mária Magdolnát, és áldozati vérével lemos róla minden gyalázatot...

No de addig is, amíg megtisztul a mennyei fürdőben, ki az, aki méltó volna, hogy az első követ vesse rá, melyik szégyentelen kurva? – révedezett most egy kis fölényel. – Hiszen Szodoma a példa arra, hogy némelyik városban alig akad igaz emberes hűséges asszony, s ő maga is tanúsíthatná saját tapasztalata alapján, hogy *nem mind szűz, aki pártát tűz*, s még a fehérmacskási lányok közül sem mindenik dicsekedhetik azzal, hogy érintetlenül ment férjhez, mert ott hamarabb belelátnak a bugyijukba, és szigorúban is ítélik meg őket.

Ez a fűszeres káröröm ismét megkívánt néhány kiadós kortyot, és ő ezután már mindent könnyűnek, lebegőnek, elérhetőnek talált. Nem volt szokva az erős italhoz, s most még éhomra is itta, mert estétől egy falat sem járt a szájában, s mikor már csak egy ujjnyi zöld méreg sötétlett az üveg alján, hamis képzelgések fedeltették vele az éhséget, s mámorossá tették. Egyik percben érezte, amint a szobát orgona, gyöngyvirág és borsmenta illata özönl el, a másikon egész teste izzani kezdett a vágytól, talán amiatt,

mert a mentaillat az első ölelésre emlékeztette, amelyben öröme telt. Nyöszörögve forgolódott az ágyon, és jó ideig nem tudta, mit kezdjen magával. Ekkor pillantotta meg a kerek asztalkán a szivárványszínű halat, amely belül üreges volt, sőt bizonyára a levegőt is kiszívták belőle, s az oldala papírvékonynak tűnt. Azóta sem nézte meg közelebbről, hogy ajándékba kapta a hálás Csobánka úrtól, most azonban bódulatában úgy találta, hogy a hal figyelni őt, sőt még valami pajzán, csalogató vidámság is megcsillan a düledt fekete szemében. Utánanyúlt, a kezébe vette, ideoda forgatta, ajkát az orrához érintette, s egy idő után beszélni kezdett hozzá:

„Már csak te maradtál nekem, aranyos, egyedül csak te!... No, beszélj, halljam, mit szeretnél mondani? Hogy őszintén szeretsz, nem úgy, mint az ostoba és gazember férfiak? Ugye, jó volna beugrani egy nagy folyóba, és leúszni a tengerre?... Gyere, vágjunk neki együtt! Ott boldogan élünk majd, és én teleszülöm az óceán apró habléányokkal. – Részegen nevetett. – Akarod, te csillogó-villogó gyönyörűség, te üveghallá varázsolt királyfi?... Mert ebben a minutában döbbsentem rá, hogy valójában ki is vagy, s hogy csak az menthet meg téged, ha egy szép és jólelkű nővel hálhatsz... Akkor a varázslat megtörik, te pedig életre kelsz; fiatal és diadalmas leszel, mint voltál, mielőtt elátkoztak volna, és engem, a szerencsétlen árvát is kiszabadítasz innen, igaz? Mondd, hogy igaz, és én akkor segítek rajtad...”

Utolsó szavait már suttogva mondta, lehunyta szemmel; arca tüzes volt, lélegzete elnehezült. Remegő kézzel a combja közé siklatta a halat, ott tartotta, míg a vékony üveg hozzá nem forrósdott a testéhez; akkor csiklandozni és ajzani kezdte magát vele, mintha a hal éhes-játékosan ficáncolna. Néha mélyen magába fogadta, s a beteljesedés meredélye fölé közeledve, selypegve és félig már önkívületben *kishercegének* szólította. De a következő percben, amikor egész teste hirtelen görcsbe rándult, és a lábszárai egymásnak csapódtak, az üveghal nagyot durrant, mint a szétrobbant villanykörte, s tovaiillant az időben. Csupán véres pikkelyeit hagyta a lány ölében és a fehér lepedőn...